การศึกษากระบวนการแต่งขยายเพลงโหมโรงจากเพลงประจำสถานศึกษา : กรณีศึกษาเพลงโหม โรงปาริฉัตร์ (THE STUDY OF COMPOSITION PROCESS: THE NEW OVERTURE FROM AN ORIGINAL INSTITUTION THEME CASE STUDY : PARICHAT OVERTURE.)

นายบรรเทิง สิทธิแพทย์ อาจารย์ ระดับ ๖ สาขาวิชาดนตรี คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

บทคัดย่อ

จากการศึกษากระบวนการแต่งขยายเพลงโหมโรงจากเพลงประจำสถานศึกษา พบว่าเพลง ปาริฉัตร ซึ่งเป็นเพลงจังหวะวอลซ์ ประจำมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มี ๔ ท่อน คือ ท่อน A, ท่อน B, ท่อน C และท่อน D ผู้วิจัยน้ำท่อน A มาแต่งขยายเป็นท่อน ๑ ในอัตรา ๓ ชั้น น้ำท่อน B มาแต่ง ขยายเป็นท่อน ๒ น้ำท่อน ๑ มาแต่งทางเปลี่ยนเป็นท่อน ๓ น้ำท่อน ๒ มาแต่งทางเปลี่ยนเป็นท่อน ๔ น้ำท่อน C และท่อน D มาบรรเลงเป็นท่อน ๕ โดยยังคงจังหวะและทำนองเดิมไว้ลงจบด้วยเพลง ท้ายวา ใช้หน้ำทับปรบไก่ ๓ ชั้น และจังหวะวอลซ์ ในท่อนที่ ๕

ท่อน ๑ – ๔ มีความยาวท่อนละ ๔ จังหวะหน้าทับปรบไก่

ท่อน ๑ และท่อน ๒ เป็นทำนองทางพื้น มีทำนองลักจังหวะในท่อน ๑ จังหวะที่ ๒ ครึ่งหลัง และจังหวะที่ ๓ ครึ่งแรก ท่อน ๒ จังหวะที่ ๓ ครึ่งหลัง และจังหวะที่ ๔ ครึ่งแรก

ท่อน ๑ และท่อน ๔ เป็นทางเปลี่ยนของท่อน ๑ และท่อน ๒ เป็นทำนองลูกล้อ ลูกขัด ลูกเหลื่อม ลูกนำ และลูกตาม

ท่อน ๕ เป็นทำนองเดิม ท่อน C และท่อน D จังหวะวอลซ์ ลงจบด้วยเพลงท้ายวา ตามแบบ แผนของเพลงโหมโรงเสภา

ผู้วิจัยได้ใช้หลักการประพันธ์เพลงไทยแต่งขยายจากเพลงจังหวะวอลซ์ (3/4) เป็นเพลง อัตรา ๓ ชั้น (2/4) บรรเลงใน ๒ ระดับเสียง คือ

๑. การบรรเลงแบบโหมโรงเสภา ใช้ปี่พาทย์ไม้แข็ง (เครื่องห้า , เครื่องคู่ , เครื่องใหญ่)
ขึ้นต้นด้วยรัวประลองเสภา ต่อด้วยเพลงโหมโรงจนจบเพลง บรรเลงในระดับเสียงนอก (ทางกรวด)
๒. การบรรเลงด้วยปี่พาทย์ไม้นวม , เครื่องสาย หรือมโหรี ไม่ต้องขึ้นต้นด้วยรัวประลอง
เสภา บรรเลงโหมโรงใด้เลย และลดเสียงมาบรรเลงในเสียงเพียงออบน (ทางมโหรี)

Keyword : เพลงโหมโรง , เพลงประจำสถานศึกษา , กระบวนการแต่งขยายเพลง

The study of composition process: The new overture form an original institution theme case study : Parichat Overture.

Mr.Banterng Sittipat

The findings of this study were that "Parichat" song , Waltz , is the original institution theme of Songkhla Rajabhat University. It has four part – Part A , Part B , Part C and Part D respectively. Part A was expanded upon the first movement under the rate of 2/4. Part B was recovered. The first theme of part A was differently composed to the third movement. The second theme was altered into the fourth movement. Both of Part C and D were performed into the fifth movement.Rhythms and melodies were the same as the original one. The new overture composition was ended with "Tai – Wa" song. "Na – Tab – Prob – Kai" under the rhythm of 2/4 and with the Waltz in the fifth movement were performed.

The length of the first to the fourth movement was 4 times of "Na – Tab – Prob – Kai"

The movement 1 and 2 have basic rhythm. The synchroprestion rhythm was performed in the first movement, the second time of the last half and the third time of the first half, the second movement of the third time of the last half and the first half of the fourth time.

The movement 3 and 4 were the theme of the movement 1 and the movement 2 was the "Look – Loe", "Look – Khad", "Look – Leurm", "Look – Num" and "Look – Tam" respectively.

The fifth movement was the same as the original one. Part C and D were in Waltz rhythm ended with "Tai - Wa" song under the pattern of Sepa overture.

The pattern of Thai classical song was used. The rhythm of 3/4 Waltz was altered to 2/4. It can be performed into 2 scales.

1. Sepa overture : "Pee – Pat – Mai – Khang". This overture begins with "Rua – Pra – Long – Sepa" and along with the overture till the end. The scale 0f "Tang – Nok" or "Tang – Kruad" was used.

2. "Pee – Pat – Mai – Nuam", "Keurng – Sai" and "Mahoree" was performed without "Rua – Pra – Long – Sepa". The scale was diminished in "Tang – Peing – Or – Bon"